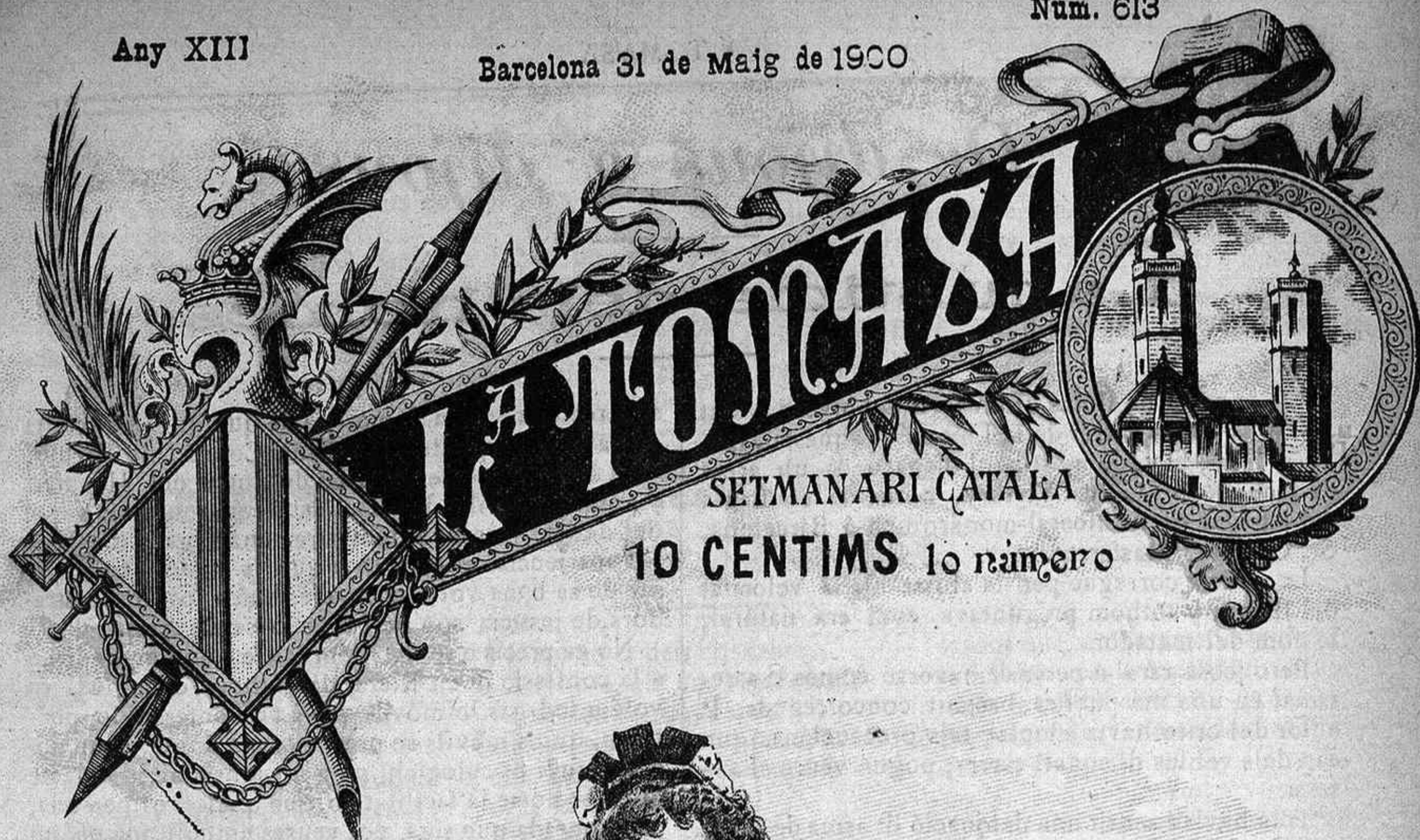

Any XIII

Barcelona 31 de Maig de 1900

Núm. 613

Copia fot. de Napoleón (P. del Angel)

Ab aquesta Margarida
y una fortuna ademès.....
de bona gana prendria
qu' un sacerdot me casés

De dijous á dijous

La justicia dels homes

Aencesa de llums d' un jorn del hivern passat y en lo carrer de la Lleona d' aquesta capital, cayguè mort pe 'l disparo d' un arma de foch, lo Sr. Garcia Victory, home de confiança del jefe del partit liberal-monárquich á Barcelona, Sr. Comas y Masferrer.

La noticia corregué per la ciutat ab la velocitat del llamp, y tothom preguntava, com era natural, lo nom del matador.

Pero ¡cosa rara! á pesar d' haverse comés l' assassinat en una vía pública bastant concorreguda, l' autor del crim havia adoptat tals precaucions, que cap dels vehins d' aquell carrer, pogué veure al assesi.

Tots havian sentit una detonació d' arma de foch, un tiro qu' havia fet gros retró, pero ningú havia vist al individuo qu' havia disparat l' arma.

Unicament, se digué per algú, que luego d' haver sonat lo tiro 's veié baixar tranquilament pe 'l carrer d' Escudillers Blancs, un subjecte que portava tapa-bocas y una gorra ab llarga visera.

Pero, á dir veritat, poca importancia va donarse al subjecte del tapa bocas, puig va considerarse qu' aquella calmeta no podia avenirse ab qui acabava de matar á un home, y que, tota vegada que no s' havia vist corre cap persona sospitosa, lo mes probable era que 'l assesi després de realisar lo crim, s' havia ocultat en alguna escala, pera barrejarse luego ab los viandants que corregeren al lloch de la ocurrencia.

Lo difunt era prou conegut en vida per sa missió de repartir credencials y cessantias, segons las conveniencias del partit polítich en que militava, y va presumirse desseguida que 's tractava de la venjança de qui desijant un empleo no l' havia lograt ó de qui tenintlo, s' havia quedat sense.

Precisament, feya pochs dias qu' un tal Damás Miquel, ex-director d' un mercat de Gracia, havia dirigit amenassas y perseguit al Sr. Garcia Victory, y aquet senyor l' havia fet detenir pe 'l comandant de municipals.

Mes, com siga que l' esmentat cessant, prometé al ser detingut no perseguir ni molestar més al que al cap de pochs dias caygué mort en lo carrer de la Lleona, fou deixat anar desseguida.

Pero, á pesar d' aquella promesa, al tenirse noticia del atentat, totas las sospitas recaygueren sobre en Damás Miquel, y fou aquet processat com á present autor de la mort del Sr. Garcia Victory.

No era evident la culpabilitat d' en Damás, pero la circumstancia de no haver pogut lo mateix explicar clarament ahont se trobava al acte de realisar-se 'l crim unida á las citadas amenassas, era motiu prou justificat pera processarlo.

¡Res pot dirse en contra!

Pero ¡vetaquí! que quan lo processat portava ja sis ó vuyt mesos en un calabosso, deixá assombrada

á Barcelona entera, la noticia de que un subjecte ja entrat en anys, natural de Santa Coloma de Farnés, com l' interfecte, ex-agutzil del Jutjat del Hospital y anomenat Salvador Riera, s' havia confessat autor del delict, venint á demostrar una vegada mes que las apariencias enganyan y que 'ls errors que, á pesar de sa bona voluntat, poden sufrir los administradors de justicia son de fatals conseqüencias.

No es precis que detallém los fets que precediren á la confessió d' en Riera, de tothom coneguts, ni volém indagar lo móvils que á tal confessió lo portaren, quins móvils se prestan, sens dupte, á un curiós estudi psicològich, puig no tenim altre objecte que fer notar la facilitat ab que qualsevol persona, per honrada que siga, pot veures embolicada en un procés, y las conseqüencias desastrosas qu' aixó li origina, encare que luego siga coneguda la seva ignocencia.

Passém per alt los errors judicials, porque desde 'l moment qu' existeix la sospita, 'l jutge vé obligat á esbrinar la veritat del fet per tots los medis possibles per donar una satisfacció á la societat que reclama justicia; pero un cop la veritat esbrinada, si de la mateixa resulta la ignocencia del processat aqueixa societat justiciera, quina satisfacció dona al intelis que durant un espay de temps mes ó menos llarch ha suferit la horrorosa desesperació de veures empresonat, en las tenebras, apartat d' una esposa estimada y d' uns fills idolatrats, los que sobre 'l pes de la deshonra que la reclusió del espós y del pare significa, senten potser las torturas de la fam?

¡Quina satisfacció 's dona al que á causa de tan terrible sufriment pot contreure una afecció qu' ha de precipitarlo tal vegada á la tomba?

¡Es dolorós lo dirho; pero per ell no hi ha satisfacció que minvi 'ls sufriments y dolors passats!

Se li obran las portas del calabosso, ahont va entrar sa y robust, plé de vida, y en surt macilent, demacrat, ab la mort aferrada á las entranyas.

No se li diu, pero vé á dirseli: «Has estat de xiripa. Se n' ha anat d' un gruix de pesseta, com no t' hem enviat á presiri per tota la vila, ó al pal, per mes afrenta ¡Deu t' ampari!»

Pero de tornarli aquell color sanitó de son rostre y la forsa á sos membres ningú n' hi parla.

Gracias que s' hagi notat l' error á temps, que sino...

Y al arribar á sa casa, si 'ls seus tenen uns quants rosegons de pa ¡Deu n' hi dó! y no falta 'l carbó precis, podran ferli un plat de sopas, puig de lo contrari haurá de deixarse caure sobre la márfega, y procurant reprimir los sanglots per' no afligir á sos fills y a sa esposa, trobará á faltar aquell calabosso, ahont al menos no li faltava un plat de ranxo, y renegarà de la llibertat migrada qu' acaban de concedirli.

¡Aqueixa es la justicia dels homes!

Així 's comprén que digués Espronceda: *¿Quién al hombre del hombre hizo juez?*

Així 's comprén que la pena de mort siga execrada.

Se pot treure, per equivocació, la vida á un semblant sense responsabilitat de cap mena; sense atendre á la subsistència dels orfes que tal vegada deixa.

Jutja Humanitat; pero quan t' equivoquis, no t' han de doldre prendas; no has de confesar ton error

sotto voce; torna l' honra á qui l' ha tingut en tela de judici, fent que ompleni l' espay la veu de la Justicia.

Procura esmenar ton error, tornant, fins ahont sia possible, lo que has près al innocent que per tu ha sigut jutjat.

Posa en sas mans lo bálсам que li torni la salut perduda; donali un mós de pa, ja que l' has deixat en la miseria.

PERROT DE LA TOMASA.

MIRANT L' ECLIPSE

Diálech de comares

-Repari, senyora Tuyas, com la lluna va guanyant...

-Ay no me 'n parli Trestea ¡Es un cas com un cabás!

-¿Ja ho sab lo qu' aixó resigna?

-¡Verge Santa! y qui ho sabrá si aquestas cosas dels *astros*, 's necessita tant cap per pegarhi cu'llerada?...

-Donchs jo ho se tot...

-¿De vrita?

-Vaja si ho se tot... Figuris que l' home de casa va cad' respres á vendre *Cieros* y *Veus* y *Publicitats* y es clar, s' encomana *aldeyas* de lo qu' allí está *impremtat* y *andemés* tot ho pregunta quan troba a'gún *ascriban* dels que llogan á la impremta per treure's cosas del cap...

-Ah vamos a'gún *diarista*.

-No *pediorista* dirá...

-Juste, aixó mateix; son termes qu' un hom, no hi es'á esversat

-Doncas si, senyora Tuyas, com lo de casa sab tant

y s' tracta ab los *pedioristas* que tenen to s un gran cap y *andemés* al í á la Rambla (ahont s' hi posa per cridar y ahont te tota la parroquia)

es un lloch que tot se sab, velt' aquí per que no ignoro

lo qu' ara passa al í dalt entre lo sol y la lluna

qu' es una historia molt gran

-Apa, cóntila Trestea

-Miris, filla, qu' es un cas que fa escriuir

-No m' espanti...

Per xó ja tinch aygua-naf,

¡Apa, comensi!

-¿Arrepara

com lo sol 's va amagant?

-Digui dona

-Donchs escolti...

Aixó resigna molts mals

La lluna es lo rey dels moros

y lo sol ho es dels cristians...

Es lo cas, qu' ans s' estimavan y ara están contrapuntats ab motiu dels grossos pagos que 's posan als comerciants, de la fugida del bisbe y la Guerra del *Trasbals*...

Donchs, *andemés*, ara es l' hora qu' han triat per barallars' y si acás guanya la lluna, tantas cosas passarán,

qu' haurém de fugir d' Espanya per que... si lo sol s' abát...

¡nos quedarém á las foscas!

y allavors los *diputats*

y 'ls *regidors* y 'ls *canonjes* tots farán lo feix en gran

En cambi si 'l sol domina ó si li munta á caball,

diu qu' anirán vent en popa las cosas de s cataláns,

s' abaixarén los *impostos*

y 'l *preu* del vi y 'l del pa.

-¡Ay caratus! qui ho diria que 'ls *astros* fessin tant ma'!...

-Y encare no ho sab 'ot Tuyas. Si 'l sol entra per *Llephant*

diu qu' en *Sagasta* va d' oros, pro si per darrera cau,

diu que 'l *biste* anirá á Roma per que 'l fassin *cardenal*

-¡Miris qu' es curiós, Trestea, ab 'o meu vidre fumat!...

Ara 'l sol casi fa *malvas*; sols se 'n veu un tros per dalt

-Aixó vol dir que la Prussia mourá guerra als *alemanys* (!)

-Oh y 'l sol ¿que no *arrepara* com fa *puntas cap* per vall?

¿Que vo' dir aixó Trestea?

-Donchs... que 'ls *carlins* s' alzarán per fer la guerra als *católics* per que son... *republicans*.

-¡Si qu' *amigo* ...

-Créguim Tuyas, tot aixó porta mal fat per que, *filleta*, ab la *mósfera* cregui, ¡no s' hi pot jugar!...

No 's pensi, jo soch *incrédula*;

segons qué, no ho passo pas pro quan tocan á fe *eclipsis* tinch lo cór tot arrugat per que ho diu l' home de casa y quan ell ho diu...

-¡Carám!

¿que no veu que 'ns torném foscos?

-Ay bona nina... es vrita!

-¿Que li 'n sembla d' aixó *Trestea*?

-Que se 'ns prepara un mal pas..

Aixó vol dir que la lluna

guanya al sol.. y es mal senyal

-Pro per xó 'l sol ja 's revifa

-Poch ó molt, bè ho va semblant.

Allavors no hi haurá guerra

-Ara fa *puntas cap* dalt

-Si son cap á dalt las *punxas*,

diu que tot irá *com sá*

-¡Y miris, com se fa grossa la claror!

-Bona senyal

Es que ja ha passat l' *eclipsis*

-Vol dir

-Si ja está acabant.

-Vaja, donchs... *Moltas de gracias* per tot lo que m' ha explicat y dispensim, tinch *leyneta*,

conqué... m' arribo fins baix ..

¡Passihobè!

-¡Passihobé tingui!

-¡Qu' es beneyta del cabás aquesta dona y quins *qüentos* m' explica.. ¡ab lo nas fumat!)

-*(Marededeu quina ximpla casi es mes tonta que 'l pa*

¡Y la carota que feya ab lo nas enmascarat!)

(Quan la Tuyas al pis baixa 's troba 'l pis sense pany,

sense roba y sense mobles ¡casi un *eclipse* tota'!)

(Quan hi baixa la Trestea troba al seu home roncant

al costat de la porrona ab tot lo *mam eclipsat*)

M. RIUSECH.

LO PASTISSÉ Y 'L PEGOT

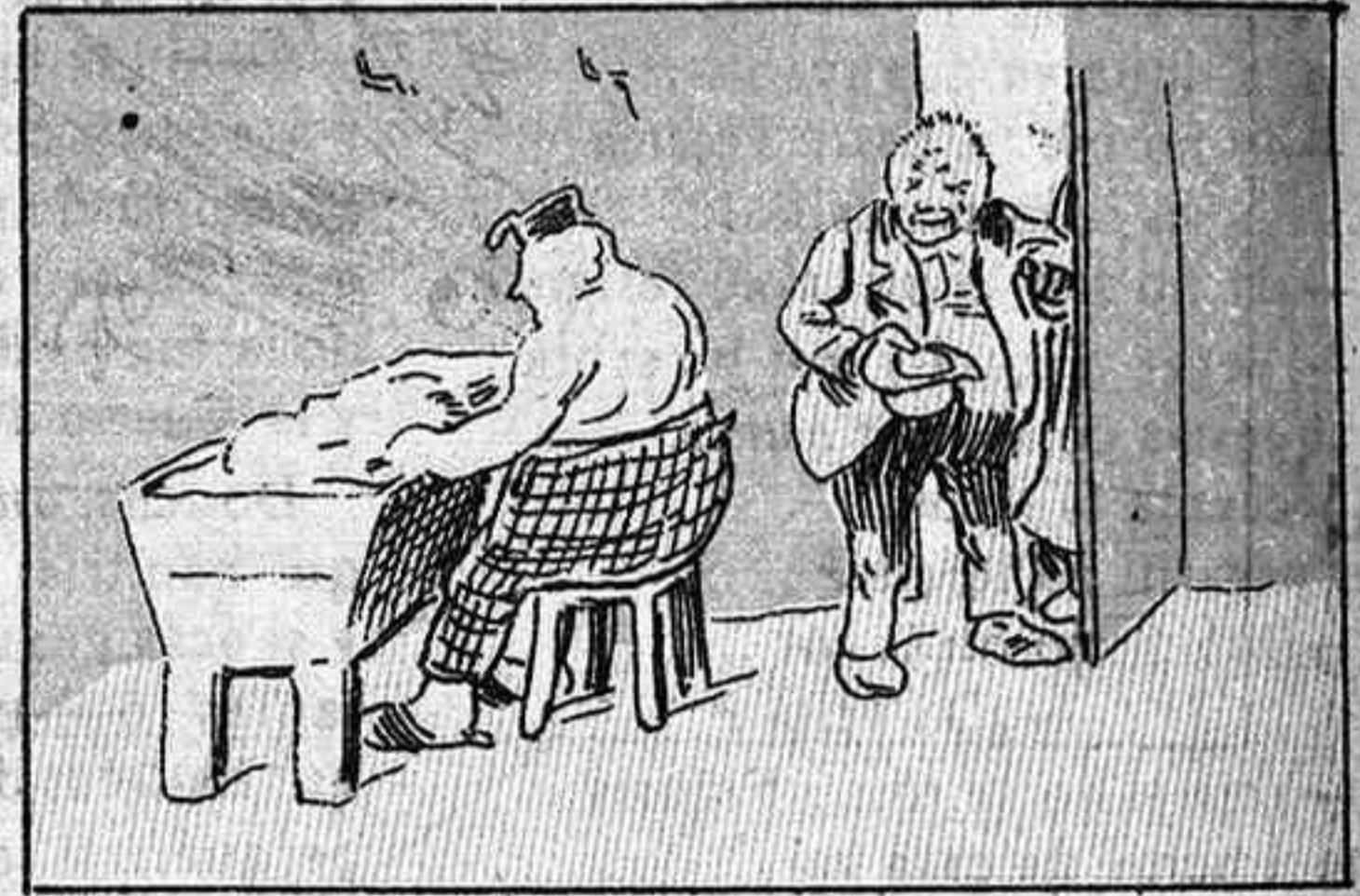
I. — Senyor Toful ¿vol venir á beure un gotet de ví?

II. — ¿Diu qu' ella s' enfadará? Dáixim fe á mi, ja veurá.....

III. — ¿Eh, quin ninot mes ben fet? Fa tropa ab lo seu casquet.

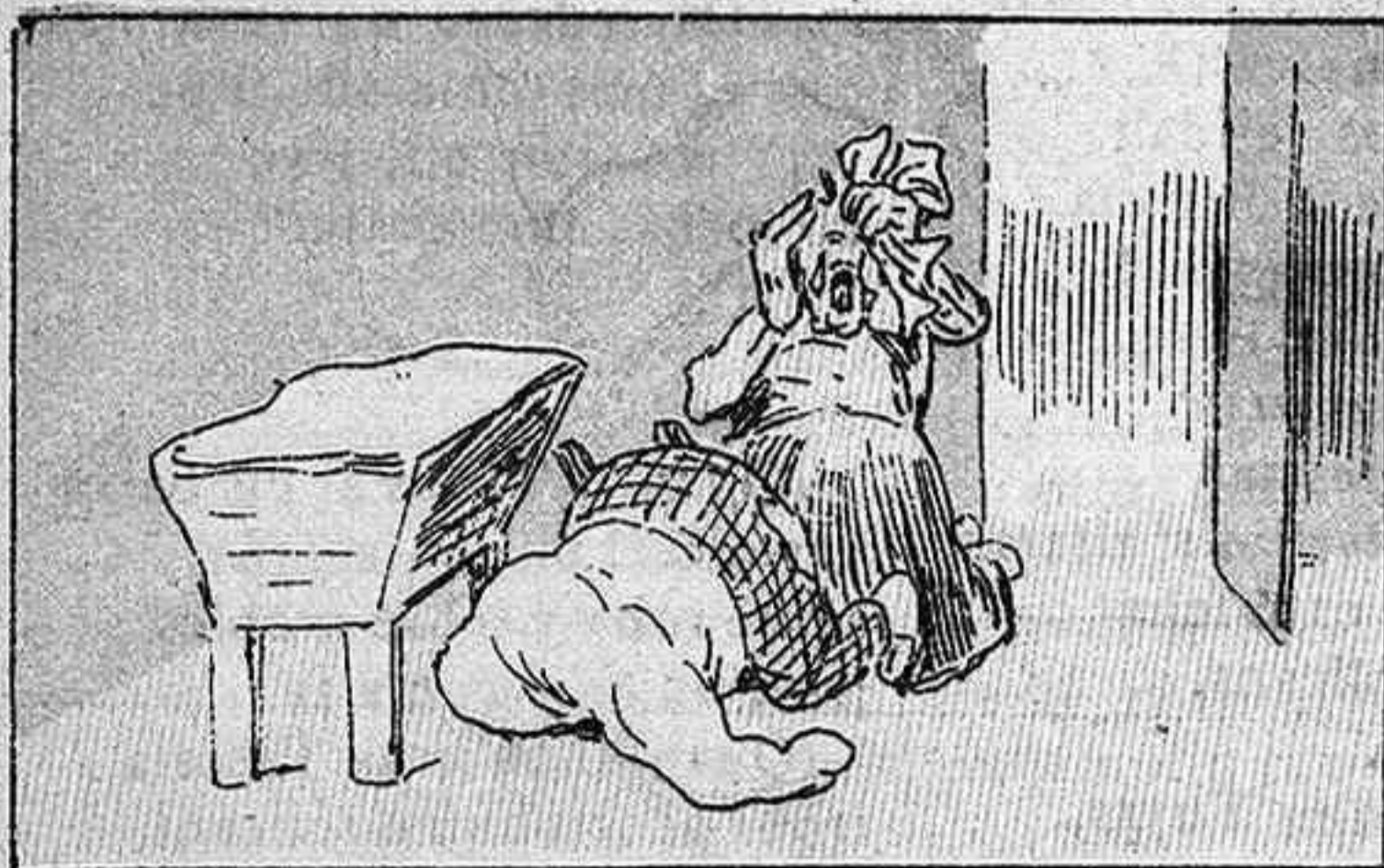
IV. — Adeu Toful, *buen amigo*, y no t' assombris si trigo.

V. — ¡Dós horas qu' estich cridant, y tú, aqui, *figas pesant*!

VI. — ¿D' aixó en diuhen un marit? ¡Té, per drogo y ensopit!

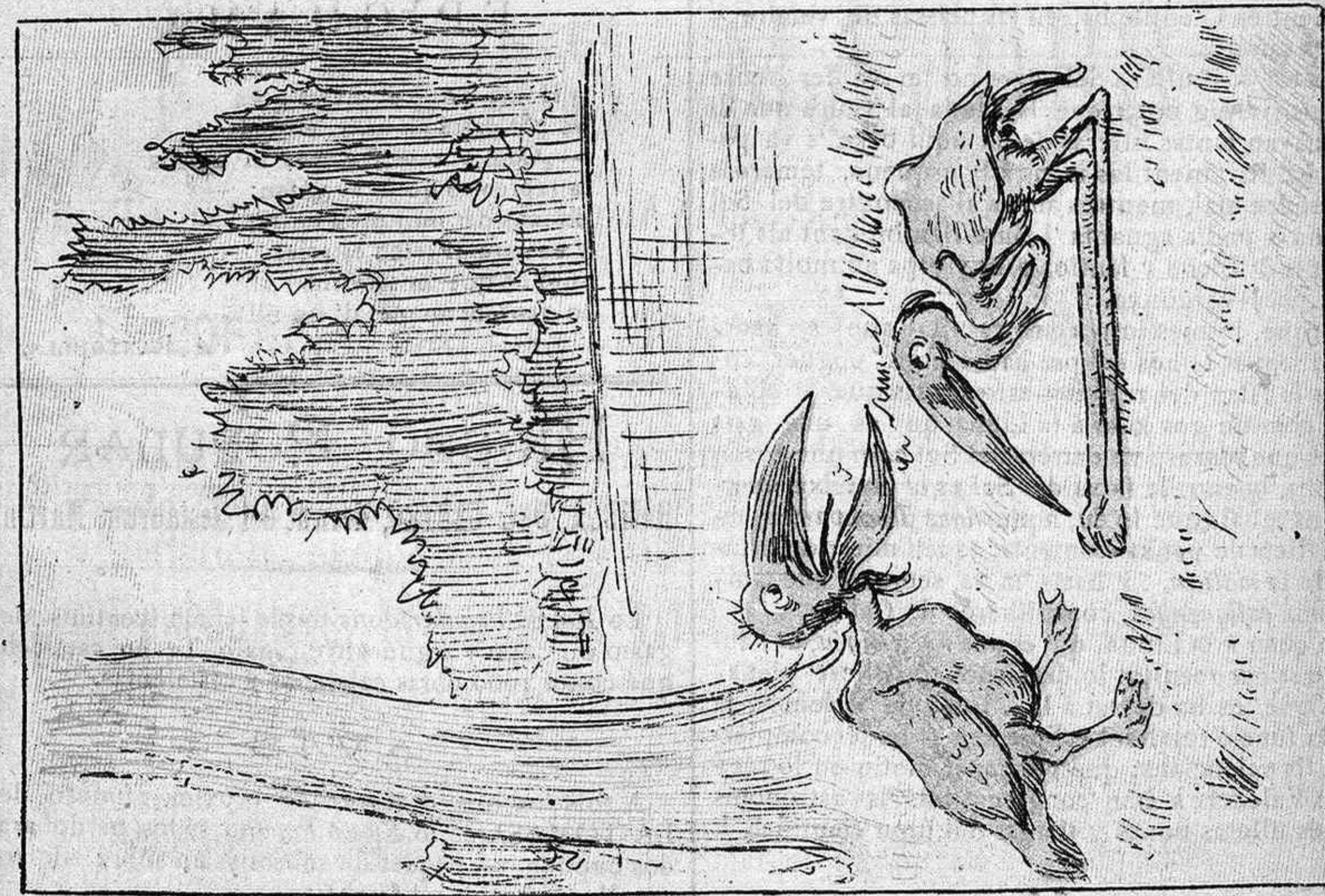

VII. — ¡No hi haurá perdó per mil l' hi matat, haig de morí.

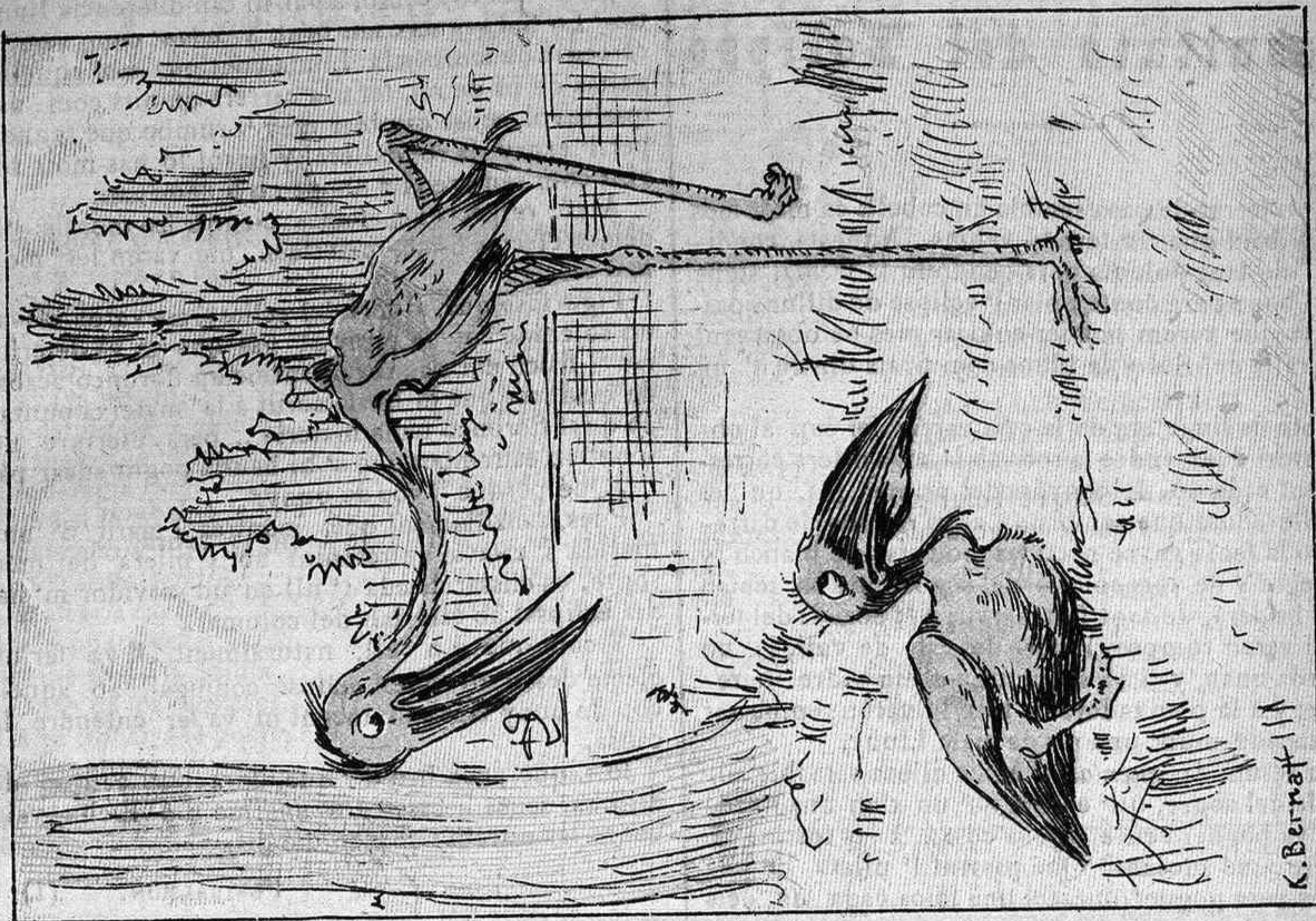

VIII. — ¡La sombra d' ell que camina?... Te porto una *mantellina*,

EN LO PARGH

—¡Vostè vol armarme guerra y no àixeca un palm de terra.

K. Bernat III

—Prou, prou no s' estiri tant, dispensi senyor gegant.

EFECTES Y

Resultats del Eclipse

Lo terrat de casa sembla un cubell: es molt més baix que 'ls terrats vehins. Aquesta condició tant dolenta perà pèndrehi la fresca, sigué molt bona pera contemplar l' eclipse de dilluns passat, ja que varem poguer enfocar mes bé observant la baralla del Sol y la Lluna com ficats dintre d' un cove.

Tots 'ls llogaters de la casa varen fer cap al observatori d' extendre la roba ab la seva ullera corresponent cada hù. La senyora del primer pis, qu' es una llevadora que sembla un euga mirada de darrera, no la tenia gayre neta; las modistas de blanch (y de negre y de tots colors) del segon pis la tenian molt baldera, de tant ferla servir; á la corista del tercer li varen rompre 'l vidre del cap de vall, ja no recorda quan, y 'l va sustituir per un vidre de rellotje; y á la planxadora de baix li varen embussar del cap-de-munt una nit de mala Lluna.

En resumidas *cuentas*, l' única ullera servible sigué la del sogre, qu' encare qu' un xich atrotinada s' hi va poguer veure alguna cosa... à las foscas.

Pero ¿qué succehi? Que passant l' ullera de mà en mà pera poguer mirarhi una mica cada un dels inquilinos durant lo fenómeno, no vaig poguer contemplarlo ab la detenció y cuydado necessaris á fi de donar compte á mos llegidors de las diferentas fases del eclipse que tant rebombori ha produhit en los Centres Científichs, en las plassas de vendre y en los safreigs.

Ab tot, si l' ullera del sogre no 'm va fer veure visions, vareig notar que la Lluna al veure que li apuntavan tantas ulleras desde aqui baix, 's va posar instinctivament las mans á l' esquena, temerosa de pendre mal, mentres anava al encontre del Sol que no 's podia aguantá 'l riure llambregant als telescopis d' Elche y fentlos pam y pipa ab molta barra y poca-vergonya.

Perque, lo mes important resultat que s' haurá tret d' aquet famós eclipse haurá sigut poguer coneixe la fatxa del rey dels astres aixís que s' abrahoná com un gos xato á la Lluna qu' es una gata maula que sempre va darrera del Sol com una gossa. Donchs, bueno: la fatxa del Sol es la mateixa, exactament igual, que la de 'n *Martinez Trampas*: aquella rialleta de panxa-contenta; aquell mirar de príncep de la *malicia*... y hasta 'm va semblar que també fuma *caliquenyos*, com l' héroe de Calaf.

En quan á la Lluna, qu' es una *nyèu-nyèu*, n' haurém tret per resultat lo deixarnos justificat plenament que 'ns ha deixat á la... lluna de Valencia, ja que la funció total del eclipse sols s' ha fet completa pe 'ls valencians; que per aquet motiu en lo regne de Valencia s' han congregat tots 'ls astrónoms de més ulleras bonas y llargas del mon científich.

* *

'Ls efectes del ditxós eclipse han sigut molt distints dels que 's creyan tots 'ls directors dels obser-

vatorís; perque no hi ha hagut ni un telescopi que hagi revelat cap cambi solar ni cap diferencia llunática. Lo Sol segueix tan brut y *adan* com sempre carregat de *tacas*; y la Lluna continua ab aquellas galdas de pá de ral, fent la carrera de nits com una qualsevol, sense cambiar may 'l rumbo que segueix per l' espay ¡la rondallera! y ficant lo nas molt sovint com sempre allá ahont no li demanan.

Aixó, respecta als efectes científichs-morals: 'ls demás efectes físich-materials... me varen fer molt mal efecte.

Figurínse que, al fort del eclipse, me varen clavar un solemne cop de puny al nás que 'm va deteriorar 'l físich del nas reventantme un floronco acabat de madurar que m' havia sortit á la mateixa punta, ab qual floronco tenia materia... pera escriure un sonet ab estrambot que s' hi hauria pogut sucra pá.

¿Qué perquè 'l cop de puny?

Pues, senzillament que, mentres 'l marit d' una marida s' estava entretenint ab l' ullera del meu sogre, va clissar de cúa d' ull qu' un servidor m' havia eclipsat ab ella dalt del colomar.

Y com que á n' ell, naturalment, li va fer un efecte desastrós aquell eclipse conjugal, ab aquell cop de puny tant convincent m' va fer entendre la causa.

Jo si que puch ben dir que, durant l' eclipse de dilluns, sense necessitat d' anarme'n á Elche vaig veure las estrellas al pich del dia.

FLAIRALMON. (1)

(1) Sabi astrónom d' ullera del Observatori del terrat de ca 'n PEPET DEL CARRIL.

EPIGRAMA

—Home, vos é es massa gran
no pot passá ab mi ja entrada
—¿Com s' enter? *vamos*, m' agrada
la reprensió qu' ara 'm fan:
donchs per mitj preu entrar vull
y entraré. ¡Fresch estaria!
sino de que 'm serviria
lo veurehi no mes d' un ull

A. RANYOELLS.

KIOSCO POPULAR

RAMBLA DEL CENTRO, devant dei Restaurant Martin

Lo *Kiosco Popular* dona desde cinch centims de gasto un cupò y algun altre regalo. Te un catàlech que conté 1000 obras catalanas y castellanias.

AVIS

A tots los que compren lo proxim número de LA TOMASA en lo *Kiosco Popular* se los hi donará dos cupòns, un paquet de sobres y un sobre ab 10 sagells catalanistas diferents.

Grans regalos en preparació als cómpradors de LA TOMASA

LA PEDREGADA

Un pobre vell conreuhava un tros de terra ab dalé, la qual estava cuberta per uns molt hermosos ceps.

Y cavant, cavant ab forsa aixís anava díhent: «Del noy pagaré la quinta lo producte que 'n trauré. Unas quaranta carguetas, hí tindrè si fa bon temps, que marcadas á vuyt duros á bon segur las vendré.»

Y ab alegria cavava, cavava 'l pobre vellet, pensantne pagar la quinta ab lo such de los seus ceps.

Mes va trobarse lo pobre, al ser los rahims grossets,

que una tarde va posarse tot trist y negre lo cel; molt prompte una gran ventada tot seguit trons y llampechs, y luego d' aygua grans gotas y grossas pedras després, van arrassarli la vinya sens deixarhi res sencè ni un pampol tantsols se veyá: tot la pedra malbè ho feu.

Prou va resar pare-nostres perque sa vinya 's salvés, mes la sort li tou adversa y no serviren per ré.

¡Pobre vell quin desespero al veuresho tot malmés.

¡Pobre pajé! exclamantse tot trist ne deya baixet;

«I usiòns, ilusiòns vanas, que 'm formava avants del temps, que alegrias me donavan, tot cavantne aquestos ceps. Ab ma sang jo los regava per pagarne á lo Govern, una lley que van posarnos que 's paga ab sang ó ab dinés, los diners jo aquí 'ls tenia, las pedras me los han prés, ara tinch de fé aquet pago ab mon fill, que ma sang es. ¡Malehida sigas pedra! ... ¡Malehida eternamen! ... ¡Malehida tu que robas l' alegria de un vellet!...»

PERE FONT NIELFA

FESTAS MAJORS

Tením lo gust de participar á las Societats de poblacions ahont se celebri FESTA MAJOR que en la

LITOGRAFÍA BARCELONESA de RAMON ESTANY

6. — CARRER DE SANT RAMON, — 6.

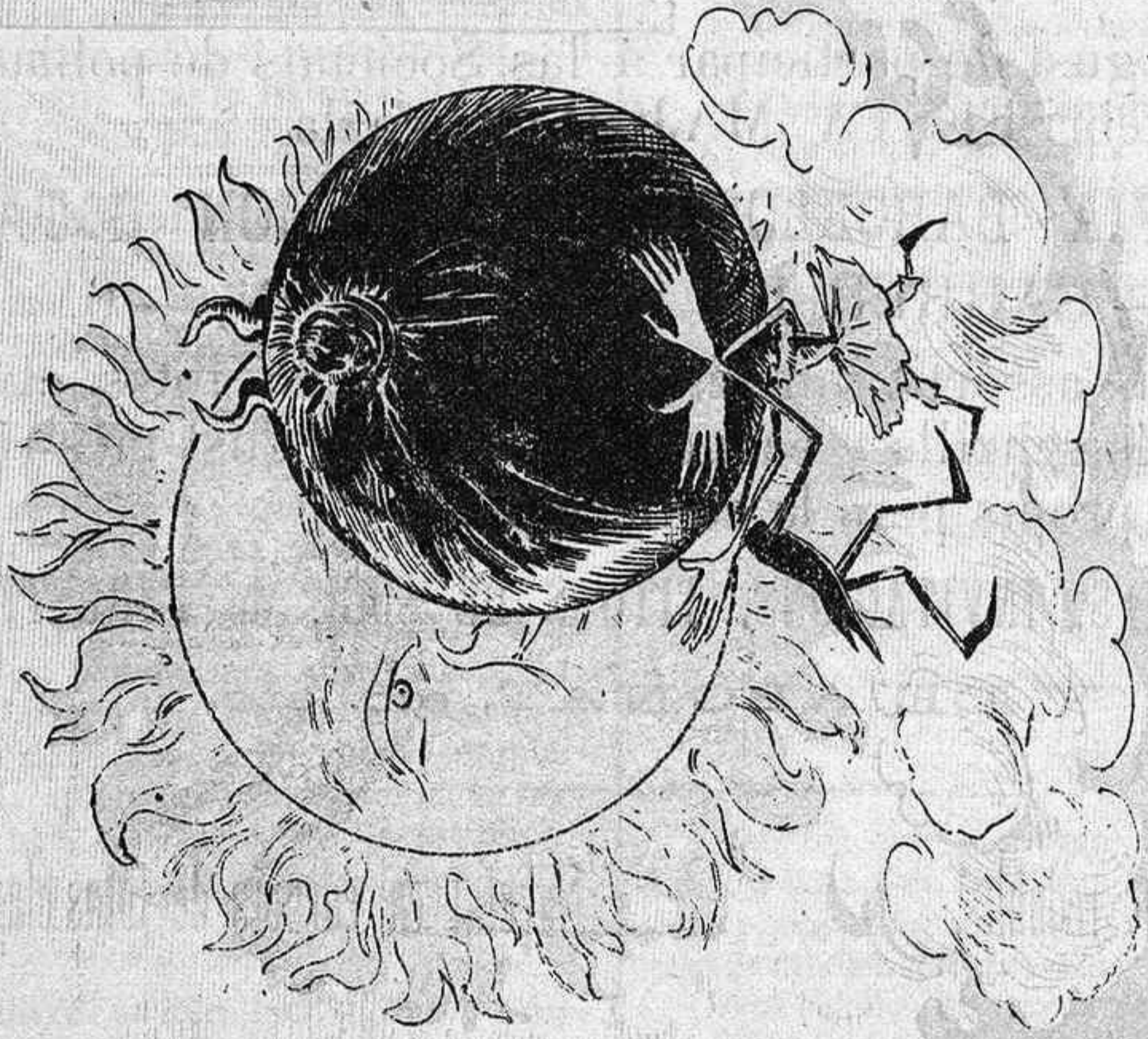
trobarán un assortit inmens de cromos de totas classes, desde 'ls més senzills y económichs als de gust més refinat y artístich, propis pera la confecció de

PROGRAMAS, INVITACIONS, TITOLS DE SOCI, de FORASTER

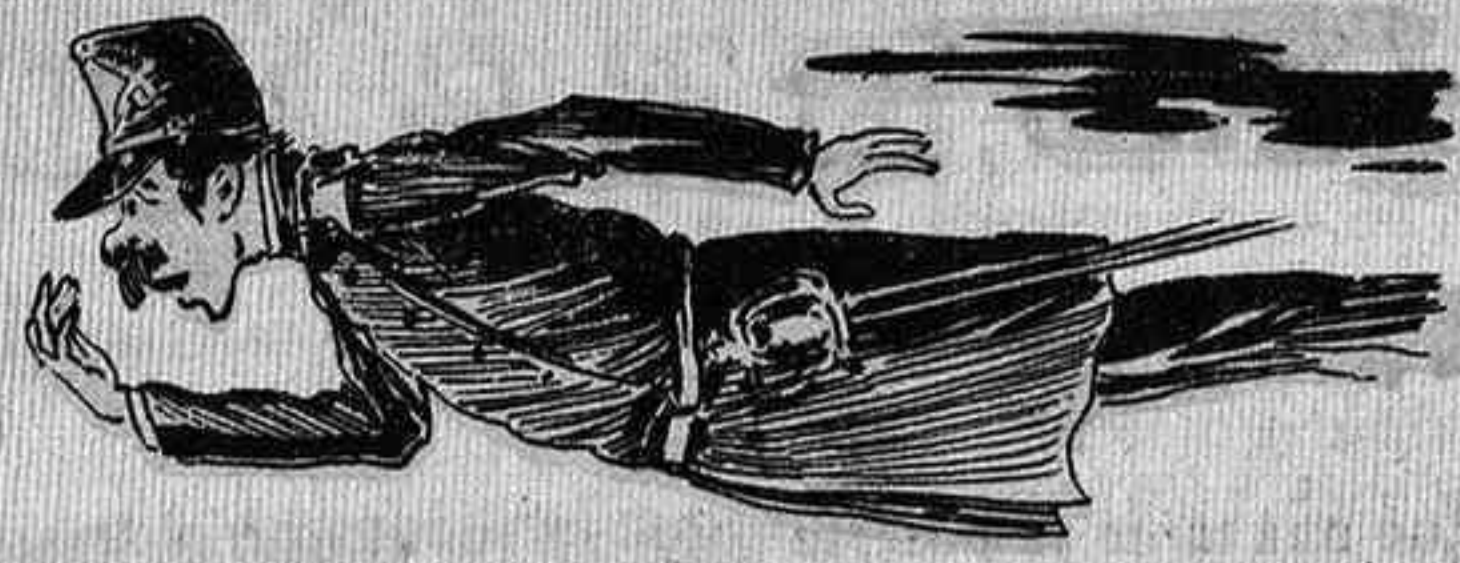
Y DE ABONAT, etc. etc.

Preus sumament reduhits.

Novetat en carnets de totas classes.

Flammarions de gibrell.

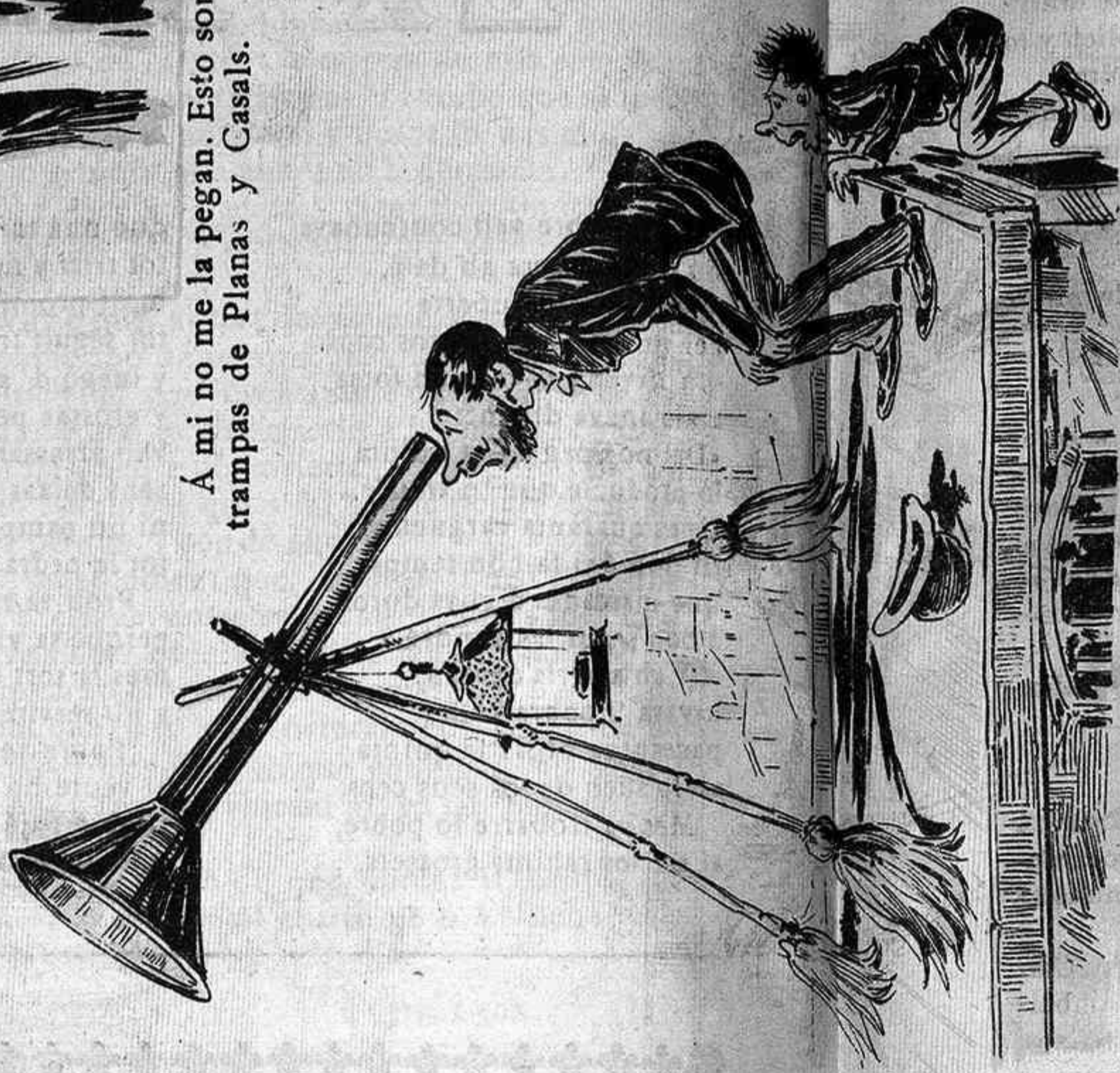

Á mi no me la pegan. Esto son trampas de Planas y Casals.

Un petonet á corre-cuyta.

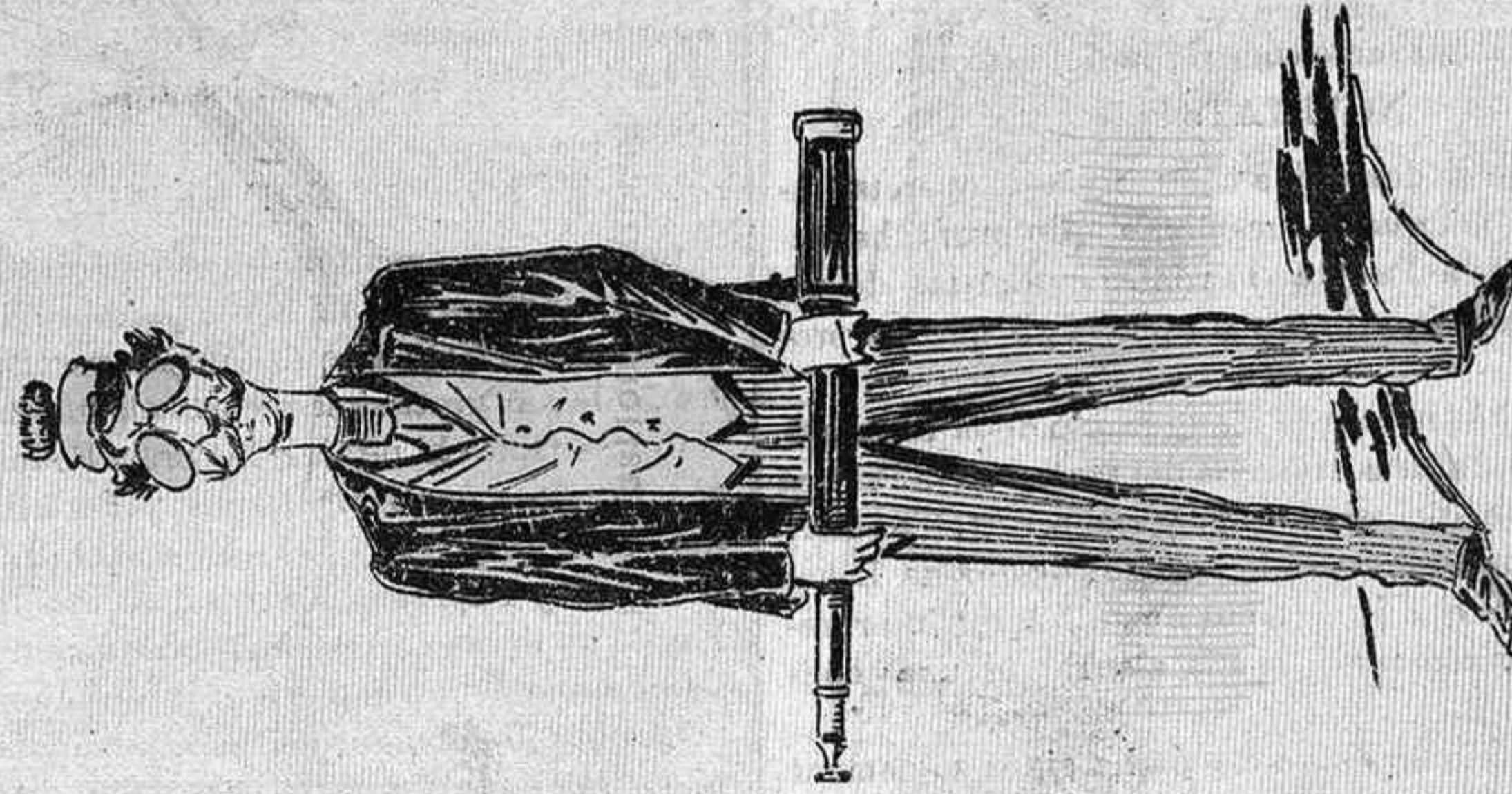
Ab la por de que se 'ls hi escapés l' *cripsa*, des de la nit de la vigília no 's van moure del terrat

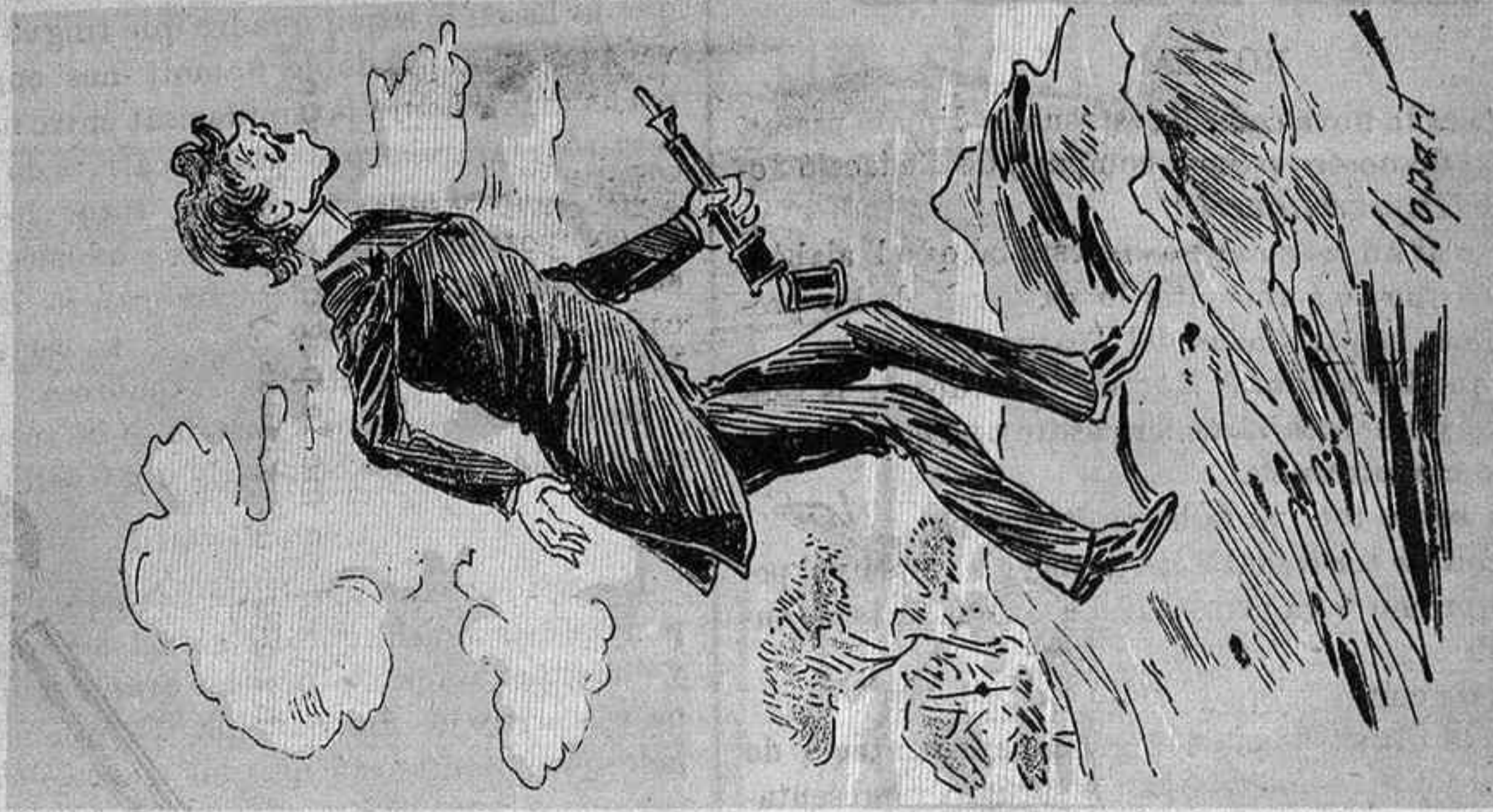
Cada qual, á sa manera, va posar l' ull á l' ullera.

Desde punta de dia, tot ho tenia preparat. Ab la mandra de la *siesta* se li varen tancá 'ls ulls y aquesta es l' hora que segueix roncant y ab l' instrument á punt per quan vinga un altre eclipse.

Aquet senyó no ha trobat gens correcte que la lluna 's posés á sobre.

El van recullí á Moncada, ab l' ullera reventada.

Llopart

TEATROS

ROMEA

«*Sota terrat*» es la nova comedia estrenada dimars passat, dia 22, original de nostru estimat company de Redacció Joseph Barbany (*Pepet del Carril*).

Per tractarse d' un company no 'ns está bé que l' alabém per dita obreta que vé á aumentar lo catálech de las produccions cómicas ben trobadas, del Teatro Catalá.

Sols dirém que las senyoras Monner y Delhom y 'ls senyors Capdevila y Fuentes váren fer passar una bona estona á la distingida concurrencia.

En Fuentes, sobre tot, vá ferho molt com ca.

L' autor prou va ser cridat á las taulas ab empenyo! pero ell com sempre no 's va presentar á rebre 'ls forts ap ausos del públich.

Se 'l felicita de cor.

Diumente á la nit se doná la segona representació de dita joguina obtenint lo mateix éxit y siguent representada ab lo mateix carinyo. Al senyor Fuentes li valgué una llamada á escena á mitj acte com al dia del estreno.

NOVETATS

Diumente últim se despedi la companyia de opereta italiana Soarez-Aconci que ab mes honra que profit ha actuat desde la passada Pasqua haventse acreditat de un modo extraordinari ab lo luxo y p opietat ab que ha presentat las obras.

Pera avuy está anunciada la irauguració de la temporada de istiu ab la notable companyia del teatro de la Primpesa de Madrit que dirigeix lo reputat actor Sr. Thuiller.

La obra de inauguració será lo conegut drama de Echeagaray *De mala raza* que ja es sabut que dit actor interpreta magistralment, remontantse á la altura de una eminenca.

Sabém que l' abono en dias de moda ha sigut sumament numerós de manera que los dilluns, dimecres y divendres hi haurá lo granat de nostra societat.

CATALUNYA (Eldorado)

Pera avuy está anunciat lo despido de la companyia lirica que dirigida per los Srs. Gil y Cotó ha actuat en aquet teatro desde principis del hivern passat.

Pera dissapte próxim se prepara la reinauguració ab la companyia eómich-dramática de la Sra. Tubau que per lo personal anunciat sembla que será numerosa, permetent posar en propietat l' extens repertori de tan celebrada actriu espanyola.

Per si aquet no fos prou extens, anuncia 8 estrenos, algún d' ells de obras que segons noticias cridarán poderosamente l' atenció, sent la obra d' inauguració una nova comedia arreglada per lo Sr. Gaspar ab lo titul de *La mamá chica*.

Com que la temporada que anuncia la Sra. Tubau es sols de 30 funcions, ab las obras novas anunciadas, y las festas que hi ha en lo próxim mes, no es aventurat lo profetisar un bon negoci á la Empresa.

GRAN-VIA

Definitivament dimars s' estrená *El maestro de obras* qual sarsuela era esperada ab verdadera ansietat tan per la reputació que gosan sos autors Srs. Larra y Cereceda, y lo molt anunciada que habia sigut, com també per saberse que los ensajos habian sigut dirigits pel propi autor de la música mtre. Cereceda.

Lo resultat no ha pogut ser mes satisfactori ja que *El maestro de obras* sigué del complertagradó del públich, havent sigut aplaudits tots los números de música y algún

d' ells d' un modo extraordinari. Nos referim al pas doble que hi ha en lo según quadro que tingué que repetirse dos vegadas, qual pas doble ó molt nos enganyém ó dintre pochos dias s' haurá ja popularisat entre nostre públich y lo sentirem tararejar per tots los carrers de nostra ciutat.

Dit número musical, es sens dupte lo mes notable que ha compost lo mestre Cereceda y además de descriurer ab suma facilitat y verdadera arrogancia la nota flamenca y característica de nostra pais, es en certs moments hasta heróich y d' una brillantés assombrosa.

La execusió bastant acertada, si be susceptible de millora, distingintshi los Srs. Cerbón y Güell.

TIVOLI

Dissapte próxim se reinaugura aquet teatro ab la companyia de sarsuela que dirigeixen los Srs. Talavera y Valls y de la que 'n forman part las Sras. Segura (Conxa), Gurina y Marti y los Srs. Sanchiz, Ferrando, Domingo y Angeles propositantse executar las mes celebradas obras del género chico, y las estrenadas per dita companyia ab grandió aplauso en los teatros de Valencia.

La Empresa ha destinat los dijous pera funcions valencianas.

NOU RETIRO

Com oportunament anunciarem, dissapte próxim tindrà lloch la inauguració de la temporada d' istiu ab la companyia de ópera italiana que á jutjar per l' elenco anunciat ha de deixar gratissims recorts als filarmónichs

Com á tiples hi figuran las Sras. Beduschi, Borghi, Corti y Escalera; contralts, Dachs, y Farelli; tenors, Gambardella, Pagani y Proti; baritonos, Achilli y Borghi; baixos, Nicoletti y Papi sent mestres directores los Srs. Baratta y Fando ab lo seu corresponent aditament de coros de abdós sexes sumament complert, orquesta numerosa etc., etc.

La obra de inauguració será la popular ópera de Puccini *La Boheme* que servirá pera debut de las Sras. Borghi y Escalera y Srs. Pagani y Achilli.

Lo propósit de la Empresa es donar á coneixer las óperas *Joseph* del mtre. Mehul, *A Santa Lucia* del mestre Tasca y *Mircille* de Gounod, además de las principals y mes conegudas del repertori francés é italiá.

Ab tants bons auspiciés es de esperar que la temporada será brillantiss' ma.

TIVOLI

(CONCERTS D' EUTERPE)

Dilluns próxim festivitad de la Pasqua la llorejada societat coral Euterpe de Clavé, donará en sa antiga casa payral ó siga en lo Tivoli, lo concert inaugural de la temporada ab un escullidissim programa compost de tres parts en que hi figuran, *Invocación á Euterpe*, *Pel Juny la fals al puny*, *Los nets dels Almogavers* y *Los xiquets de Valls* de Clavé; l' himne *Fraternitat* de Goula (pare) lo coro descriptiu *Las cansons del mas* de Mercés Tusell y lo nocturn *Las deu* del mtre. Sadurni abduas pessasestrenadas en la temporada passada ab extraordinari éxit, estrenantse lo coro á veus solas *La Barretina* lletra de Mossen Verdaguer y música del mestre Laporta, composic ó premiada en un certámen, y com ásinfonias la *Mireille* de Gounod *Els Girondins* de Litolff, la *Marxa Triumfal* de Rafart y la *Polonesa* de Martinez Imbert.

Ab tan escullidissim programa y ser la direcció del concert confiada al inteligent mtre. Sadurni, es de esperar que la Societat Euterpe comensará brillantment la temporada.

UN CÒMICH RETIRAT.

L' ECLIPSE DE SOL

Dos eclipses: el del Sol
y el de la dona d' en Pol.

Eclipse total d' armilla:
del relotje y la soguilla.

De dos á cinch en Sagrera
va estarse á la carbonera.

En Quicc mitj adormit
va creure 's qu' era de nit.

DESENGANY

Jo, que hi pagat cent matrícules,
 que hi fet tantas de reválidas,
 que hi visitat las Amèriques,
 l' Oceania, l' Asia y l' Africa;
 que hi vist mil bellesas gòticas,
 la catarata del Niágara,
 las montanyas mes altívolas,
 d' Egipte las grans piràmides,
 las estrelles te escòpicas,
 y 'l disch de la lluna pàlida
 ab sas onadas marítimes
 y sas montanyas volcàniques;
 que hi vist cucas microscòpicas
 de rara estructura orgànica,
 y de vida tan efímera
 que prompte 'ls escapa l' ànima
 jo, que hi observat tants feròmenos
 y tantas cosas fantàstiques
 en los astres, en l' atmòsfera,
 en aparatos y màquines;
 avuy veig que tot es música
 y 'ls estudis son camàndulas,
 porque no haventhi bucòlica
 pateixes que es una llástima.
 De fam tinch la tripa estètica,
 del cor sé 'm paran las vàlvulas,
 se m' assentan las mandíbules
 y d' un fil me penja l' ànima.
 ¡Si un pogués menjar kiòmetros,
 semifusos y pentàgramas,
 metonímias y sinèdoques,
 logaritmos y paràboles!
 Pero, ca, la boca indòmita
 no s' alimenta de màximas,
 sinó de cosas menjívolas
 que 'ns nutreixin per art màgica.
 ¿No hi ha cap Junta benèfica
 que 's digni aixugá' una llàgrima,
 ni cap dona fi'ántròpica,
 que 'm vulgui deixá' una màfega,
 que la duré ab forsa atlètica,
 ab dos gambadas titàniques,
 cap una caixa de préstamos,
 hont faré rals, empenyàn'mela?

M. BADIA.

Campanadas

L' amo del establiment de joieria del carrer del Barquillo, de Madrid, ahont va efectuar-se l' inaudit robo de que s' han ocupat tots los diaris, va posar després d' haver sigut víctima dels lladres, un lletrero que deya: «Por falta de seguridad, no se exhiben alhajas en el escaparate.»
 Pero al enterarse del lletrero l' Autoritat, va ordenar retirar-lo desseguida, ab lo qual queda probat qu' aquí de seguritat no 'ns en falta.
 Tots tenim la seguritat de ser atracats y robats, sin que los ladrones sean habidos.

¡Tremoleu, taberners!
 La vostra industria està amenassada de mort.
 Haveu de saber que l' aplicació del suero antialcohòlich està donant magnífichs resultats y aviat no 's trobará, ni buscantlo ab un fanalet, un borratxo.
 ¡Quina desgracia per vosaltres.. y pe 'ls magatzemistas de drogas.

Lo dia 23 del corrent mes, va celebrarse en la Societat coral Euterpe de Clavé una funció a benefici del actor cómich J. Fusalvas (fill), composta de las obras «Las Tentaciones de San Antonio» «Un joch nou» y «Lo que pasa en la Granvia» en quina interpretació foren molt aplaudits lo beneficiat, Srtas. Ferrer, Emilia y Guillém y ls Srs Crespo, Sedó, Costa, Masdeu, Pera, Centellas y Nualart.

La gent de Madrid, son la gent de l' alegria.
 L' eclipse de dilluns passat, fou per molts madrilenys, motiu de gresca.

Del canó d' una ximeneya, d' un tros de canya delo primer que 'ls venia a ma, 'n feyan una ullera.

Y ab l' ullera enlayre, entre xiste y xiste, refrescavan la gola ab such de rahim.

Res; que ningú hauria dit que acabém de perdre las colonias y qu' es al poder en Silv-la.

¡Pobre Espanya!

Hi ha algú que pugui indicarnos qué 's proposa un diputat provincial, que segons se diu, 's vesteix de dona, cada nit, ni més ni menos que si volgués fer patir a algun individu del sexo barbut?

Si fossim a Cadiz, a ningú cridaria l' atenció lo capritxo del diputat provincial, pero a Barcelona, aqueix fet intriga a moltes personas.

Potser lo Sr. Gobernador nou, podrá treure als ciutadans d' aquet dupte.

Creyém que val la pena.

La Societat Circol «La Granada» anuncia pera diumenge dia 3 de Juny, una funció que promet veurers molt concorreguda, puig se posará en escena lo drama en 3 actes original del malhaurat poeta Frederich Soler (Pitarra) *Batalla de Reynas* baix la direcció del actor Sr. Piera, prenenthi part en son desmepenyo la Sra. Abella y Srta. Arasa y los Srs. Mer, Traveria, Anglada, Ortiga, Roig y Vila.
 Desitjém que dita funció obtingui bon resultats.

Se diu que l' Sr. Huelin, tinent d' Alcalde del nostre Ajuntament serà nombrat pera ocupar l' Alcaldia, a pesar de que l' Sr. Martinez Domingo que com a primer Tinent d' Alcalde, la ocupa interinament, va treure no fa molt de un compromís al Govern.

Quan s' veuen certas cosas un no pot menos que recordar-se d' en Polavieja y en Durán y Bas.

Cria... Silvelas, y 't treuran los ulls.

A sa estada a Valencia l' astrónomo Camilo Flammarion va petonejar a una hermosa valencianeta, dihent qu' aquella demostració de carinyo no anava per ella, sino per la ciutat del Cid.

Jo, com que soch molt persona
 y m' estimo a Barcelona,
 en vista d' aixó hi pensat
 quan vegi a una nena mona
 d' aquesta comtal ciutat
 besarla ab gran llibertat.

Hém tingut lo gust d'ascoltar l'himne «Cant de Llibertat», lletra del celebrat poeta Marinelló y musica del reputat Mtre. Marraco (fill), interpre at al piano per lo notable pianista del *Café de l'Audiencia* D. Francisco Ribas.

Dit cant es una expressió sincera del amor patri catalá dictada per los sentiments unánims que nian en los cors tots dels fills de Catalunya.

Felicitém al poeta y al músich, al mateix temps que agrahim al Sr. Ribas sa finesa donantnos á coneixe ab sa maestria dita composició patriótica.

✱

Copiém d'un article del célebre astrónomo, Camilo Flammarion:

«Lo sol es un inmens globo, un milló tres entas deu mil vegadas mes gran que la terra, y trescentas vintiquatre mil vegadas mes pesat.

La lluna 49 cops mes petita que la terra, está 385 vegadas mes prop de nosaltres que 'l sol. Vetaqui perque 'ls dos discos aparents son poch més ó meno iguals. Pero mentres un pont de trenta Terras sobreposadas, bastaria per trasladarnos desd' aqui ha ta la lluna, seria necessari un pont de 11 720 Terras pera anar hasta 'l sol; y mentres qu' un tren directe á la velocitat constant de 60 Kilómetros per hora arriaria á la lluna en 266 dias, aqueix mateix tren no emplearia menos de 270 anys, pera arriar al sol. Lo viatjer qu' hi arriés avuy, hauria emprés la marxa baix lo regnat de Felip IV y hauria viatjat durant las dominacions successivas de Carlos I, Felip V, Fernando VI, Carlos III, Carlos IV, Joseph Bonaparte, Fernando VII, Isabel II, Amadeo I, la República, Alfonso XII, y Alfonso XIII. Marxant avuy no hi arriaria fins l'any 2170 y no estaria de tornada hasta catorze generacions.»

✱

—¿No li han parlat, don Ramón d'una preciosa vajilla?...

—¡Calli, per Deu, que perilla!

—Pero...

—¡Silenci! ¡Xitón!

✱

Mirant l'eclipse:

A Madrit, en la plassa de Lavapiés estava una noya mirant cap al cel ab un vidre, quan va arriar lo seu amant dihent-li que 's deixés d'eclipses, y que anessin á brenar qu'era cosa més positiva.

La noya, va fer l'orni, y ell, cremat va agafarli l vidre y li feu á trossos, causant gros desconsol.

Va obrar santament lo subjecte en qüestió.

Com bon madrileny, va considerar qu' avants que tot es la patria.

✱

En Sagasta va mirar l'eclipse desde 'l terrat de sa casa ab una ullera de gran precisió.

¡Llástima qu' aqueixa ullera maravellosa mentres va ser poder no la dir gis cap á Cuba y Filipinas puig hi hauria vist mes punts negres que tacas té 'l Sol!

Sempre solen sortir las bonas ulleras, quan las colonias son perdudas.

✱

Nota cómica.

Fa poch dias, en aqueixa Audiencia Territorial, al preguntar la defensa á un testimoni.

—¿Coneix de molt temps al procesat?

Va contestar:

—Si senyor, desde la meva infantaria.

Telegramas

Del nostre servey... obligatori

DEUTES, á l' hora d' escamarse. Estrany me sembla que 'l dia 28 hi haguessin tants badochs contemplant l' eclipse de sol, quan en las ciutats, d' eclipses s' en veuen cada día y cada hora. Yo de mi, puch assegurar que cada vegada que veig al sabater ó al sastre, m' eclipseo.

Un cessant.

BABIA, á l' hora de la bona fé. M' han dit que mentres jo dirigia l' ullera al astre del dia, un tinent de la escala no de reserva, sino de la casa que no es meva, feya pessigollas á la meva dona.—No ho crech!—Com que 'l sol era tan esmortuhit, van equivocar-se: Lo tinent li espolsava un' aranya, que se li enfilava esquena amunt, y s van creure que li feya pessigollas. Aixó m' ho ha dit ella.

Un marit modelo.

VALENCIA, á l' hora de fer petons. Perque n' hi fet un parell dels mes encastadissos á una hermosa hortolana qu' ha regalat un ram de flors á la meva esposa, tothom se m' ha tirat á sobre. No tot ha de ser veure las estrellas. De en tant en tant los astr. lechs. bé 'ns podém permetre alguna expansió. ¡Envejosos!

Flam-y-flemón.

DIPUTACIÓ, á l' hora d' ay, filla!. ¡Ay, ay, que n' heu de fer si 'm vesteixo de dona! ¡Tafaners! ¡Quan ho faig senyal que m' agrada! Valdria mes qu' en lloch de posarme, 'l dit al ull, me seguissiu tirantme requiebros. ¡Ahont van aixó aquets fastigosos!

Un di-putat.

CASA GRAN, á l' hora del desengany. Quan no 'n volian ser ni en Coll y Pujol, ni en Sandiumenge, ni en Sandilluns, deyan que 'm farian plat de quarta mesa; pero ni aixó: ara diuen qu' en farán á un qu' está sota meu. Crech que 'l que va entendreho millor va ser en Robert sense cabras. Ell sense esvararse va deixar la vara y á mi 'm deixarán esvarat.

Martí Mingo.

CORRESPONDENCIA

(Tancada 'l dia 24 d' aquest mes)

A. Sampons: Es molt incorrecta; Font Nielfa; Anirá «La pedregada»; Trenca-plats: Es defectuosa; Narcís del Pich y Pum-Pum: Publicarem algun trenca-closcas; Arebir Nomar: Fluixet; Rampell: Los epigramas están bé; Ramonet del Café: No m' agrada prou.

LITÓGRAFIA BARCELONESA

— de Ramón Estany —

6, SANT RAMON. 6 — BARCELONA

L'ASTUGIA D'UN CIVIL

I. — Fer dotze horas de servey, sense beure, no es de lley,

II. — ¡No 'm passarà com ahí! ¡Omplím, noya, un bot de vi!

III. — ¡Ab lo bot, de cinturón, aniria al fi del món!

IV. — O sería, ¡per ma rassa! qui posés pau a la plassa.

V. — Desde que al poble hi trobat, me trobo mes descansat.

VI. — Ja ho crech... descansat del tot, ¡si m' han fet un trau al bot!

VII. — Repara, quina ferida; si no es ell, perdo la vida.